

საბ. სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროლეტარიატის რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

1970 წ.
№ 37 22 თემაგვარი,
(4031) 22 აპრილი,
ფასი 3 კპ.

გაზეთი გამოდის
1994 წლის
18 აპრილიდან

რეკორდები

მოსკოვი, 21 თებერვალი. წელიწადი სწრაფად დაიწყო. წარმატებით გახსნეს სპორტული ზოგადოებრივი და სპორტული ლიგის მოცურავეების აკადემიის პირველი დღე ქვეყნის 8 ახალი რეკორდით აღინიშნა სწრაფდროვანი: ევროპის ჩემპიონმა, ფიჭუ-ლტურის ცენტრალური ინსტიტუტის სტუდენტმა ა. კრასნიკოვმა 400 მ 8 წუთსა და 44,7 წამში დაფარა, სოლო ქალთა შორის ამავე დისტანციაზე ცურვაში თავი გამოიჩინა ნოვოსიბირსკელმა ნ. კუ-ნევაშ — 4.17,2. მესამე საკუთარი რეკორდი დაამყარა უსტ-კამენო-გორსკელმა ნადეჟდა ტურუშალოვა — 100 მ აკვალანგით მან 51,1 წამში გაცურა.

ნაკადკოვის დუბლი

შტრასკა-პლასო, 21 თებერვალი. მოთხილამურეთა მსოფლიო ჩემპიონატში დღეს გათამაშდა კიდევ ერთი ოქროს მედალი. მისი მფლობელი გახდა საბჭოთა „მფრინავი მოთხილამურე“ გ. ნაპალკოვი (გორკი) — 226 ქულა. სამუალო ტრამპლინზე მოპოვებულ ოქროს მედალს მან დიდი ტრამპლინიდან ხტომაში გამარჯვება დაუმატა. თანაც, ნაპალკოვის მეორე ნახტომი — 109,5 მ — ტრამპლინის ახალი რეკორდია.

მან დიდი მეტოქეობა გაუწია ჩეხოსლოვაკელმა ი. რაშკამ, რომელიც საბოლოოდ 212,3 ქულით II ადგილზე გავიდა.

204

სოფი, 21 თებერვალი. დღეს ქალაქის ცენტრალურ სტადიონზე გამართულ საწვრთნელ მატჩში ერთმანეთს შეხვდნენ მოსკოვის „სპარტაკისა“ და ქუთაისის „ტორპედოს“ ოსტატ ფეხბურთელები. საინტერესო ბრძოლაში გამარჯვებულნი იყვნენ ზედათქვეშა — 2:1. ბურთები გაიტანეს: სპარტაკელთაგან — იანკინა და სილაგაძე, ქუთაისელები — ხერხიაძე.

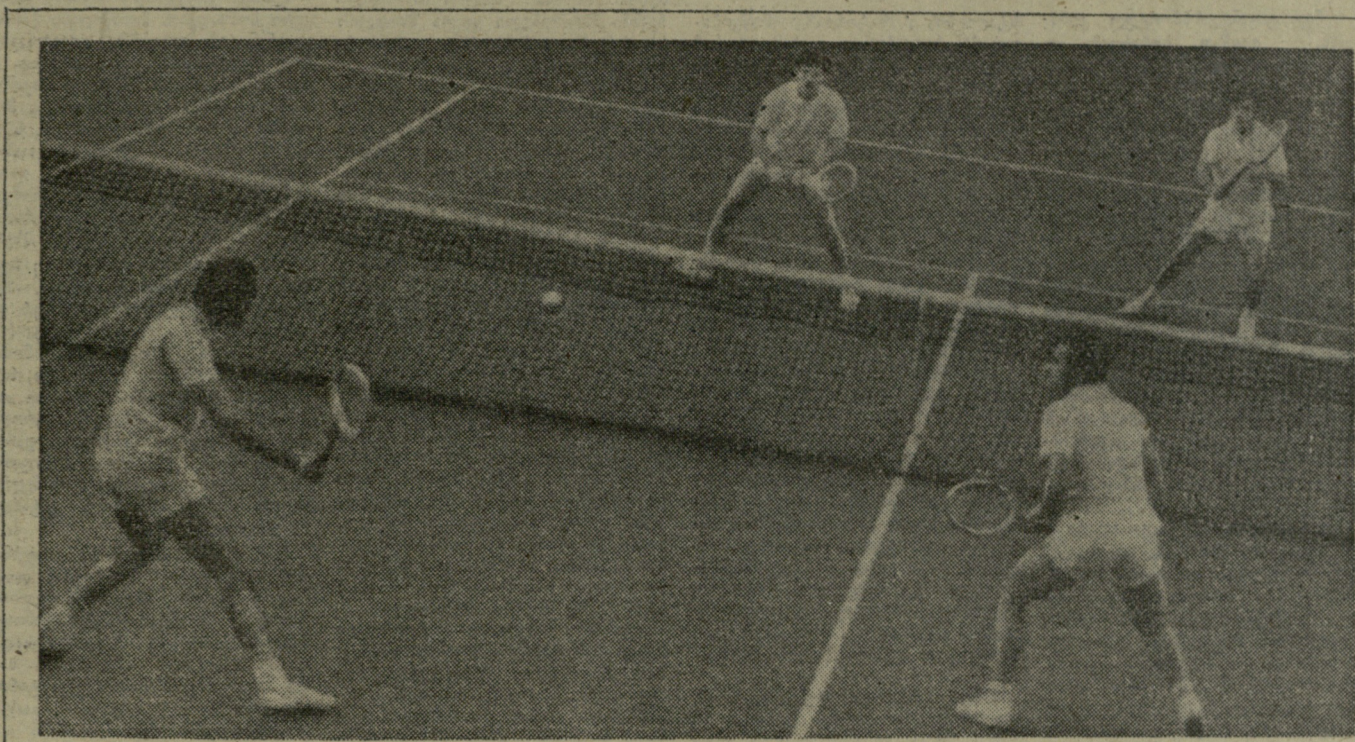
ისტარსკი, 21 თებერვალი. იუნიორ ბიატლონისტთა მსოფლიო ჩემპიონატში საბჭოთა ნაკრებმა III ადგილი დაიკავა 3x7,5 კმ-ზე ესტაფეტაში. გაიმარჯვეს ნორვეგიელებმა. II ადგილზე გავიდნენ შვედები.

საპაგიო ნიგნის თავფარსალი

აქარის ასსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულმა ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტმა წლეულს პირველად შემოიღო საპაგიო წიგნი, რომელშიც შეტანილია განსაკუთრებით ღირსეულობითი და საპაგიო მწვრთნელების გვარები.

საპაგიო წიგნის პირველ გვერდზე მოხვდა აქარის ფიზიკულ კულტურისა და სპორტის კომიტეტის ინსტრუქტორი კ. გუგუშვილი. ამ მწვრთნელის სახელი კარგად არის ცნობილი. მან აღწერა მადიდის ჩოგბურთის ბევრი სახელოვანი ოსტატი, მათ შორის, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი ს. სარხოიანი, სპორტის ოსტატები თ. რამაშაშვილი, ს. ბარდუნი, გ. ლევინა, ი. პასტიანი და სხვ.

მ. შარვაშიძე.
(ჩვენი კორ.).
ბათუმი.

კაკულია კოპა პიკისლავ ეპოროვს

მოსკოვის საერთაშორისო ტურნირი ჩოგბურთში დასასრულს უახლოვდება. კარგად თამაშობს თბილისელი თ. კაკულია, რომელიც ნახევარფინალში გავიდა. მეტოქეობაში მან მეტად დამბულ ბრძოლაში სძლია ვიარ. ეგოროვს — 11:8, 7:9, 7:5. აღსანიშნავია ისიც, რომ მესამე, გადამწყვეტ პარტიაში ეგოროვი თვალსაჩინოდ დამარცხდა.

ლიბა, 21 თებერვალი. საბჭოთა კავშირის ფეხბურთელთა ნაკრებმა გუშინ აქ ამხანაგური მატჩი მოუგო პერუს ეროვნულ გუნდს — 2:0. ფეხბურთის ექსპერტები აღნიშნავენ, რომ სტუმრები აშკარად სჯობდნენ თავიანთ მეტოქეებს, განსაკუთრებით, მეორე ტაიმში.

ორივე ბურთი გაიტანა პუშკინმა: 75-ე წუთზე მან კარგად გამოიყენა სერბ-რიანიკოვს საუცხოო გადაცემა და ანგარიში გახსნა. 79-ე წუთზე კი პერუელთა საჯარიმო მოედანზე აჯობა ორ მცველს და — 2:0.

პირველ ტაიმში შესანიშნავად ითამაშა საბჭოთა ნაკრების მკერდმ. ა. კავაზაშვილმა, რომელმაც რამდენიმე სახიფათო ბურთი მოიგერია.

მინდვრის ცენტრს დაეფუძნენ სერბ-რიანიკოვი (მან მეორე ტაიმის დასაწყისში შეცვალა მენტანა) და პაპაივი.

სსრ კავშირის ნაკრებმა კარგი ფიზიკური მომზადება გამოავლინა. ეს მატჩი თავდაპირველად ოთხშაბათს იყო დანიშნული, მაგრამ პერუს ნაკრების მწვრთნელმა დიდი სთხოვა საბჭოთა გუნდის ხელმძღვანელს გ. კარალინს გადაედოთ შეხვედრა. „ჩემი ბიჭები დადილილი არიან და მინდვრის ბალახს საფარვეს შესაქცემელია“, — უთხრა კარალინს დიდმა.

საბჭოთა გუნდმა ასეთი შემადგენლობით ითამაშა: კავაზაშვილი, ლოგოფეტი, ხურცილაძე, აფონინი, კაპლიჩინი, პაპაივი, მენტანა (სერბ-რიანიკოვი), ასათიანი, პუშკინი, ბიშოვეტი, ხმელნიკი.

წინაურდა (4:1), მაგრამ კაკულიას ფარ-ხმალი არ დაუყრია: მან ჯერ გაათამაშა მდგომარეობა, შემდეგ კი ღინჯად, მეთოდურად ითამაშა და საწადელსაც მიაღწია. მეოთხედფინალში კაკულია შეხვდა რუმინელ მერმურიანს და იოლად დაამარცხა მეტოქე — 6:1, 6:2.

ნახევარფინალის საგზურები კაკულიასთან ერთად მოიპოვეს ლეიუსმა (მეთხედფინალში დაამარცხა პოლონელი რიბარჩიკი — 6:3, 6:2), კოროტკოვმა (მოუკო პესჩაკოს — 8:6, 7:5) და პალმანმა (სძლია ივანოვს — 3:6, 6:2, 9:7).

ქალთა ერთეულების ნახევარფინალში გავიდნენ მოროზოვა (დაამარცხა კულია — 6:3, 6:2), გფრ-ის ჩემპიონი ნისენი (მოუკო პარმას — 6:2, 6:3), ინგლისელები უილიამსი (აჯობა ისლანდისა — 6:4, 6:4) და ტრუმენი (დაამარცხა ჩუვირინა — 7:5, 6:1).

კაკულია სასიხარულო ცნობები

მოსკოვი, 20 თებერვალი (ტელეფონით). დღეს გამართა ნახევარფინალური შეხვედრები. სსრ კავშირის ჩემპიონმა, მოსკოველმა თ. მოროზოვამ, რომელსაც დღეს შეუსრულდა 20 წელი, საინტერესო ბრძოლაში აჯობა ნ. ტრუმენს. მესამე ხელში, როცა ანგარიში 5:0 იყო მოროზოვას სასარგებლოდ, მოსკოველმა ყურადღება მიაქცია და კინაღამ ხელიდან გაუშვა გაამარჯვება: ტრუმენი 20 წუთში დაეწია მეტოქეს და დაწინაურდა კიდევ — 6:5. მაგრამ მოროზოვა დროზე გამოფხივდა, საუცხოოდ ჩაატარა შეხვედრის დაბოლოება და მიზანსაც მიაღწია. მატჩის ანგარიშია 6:3, 3:6, 8:6. ას-

ლა ფინალში იგი შეხვდება პ. ნისენს, რომელმაც ნახევარფინალში იოლად დაამარცხა ჯ. უილიამსი — 7:5, 6:3.

ვაჭთა ერთეულების ფინალში ითამაშებენ ძველი ნაცნობები — მოსკოველი გ. კოროტკოვი და თ. კაკულია. აი, ფინალისტები დანარჩენ თანრიგებში: მოროზოვა, ზ. იანსონე (სსრ კავშირი) — ტრუმენი, უილიამსი; ა. მეტრეველი, ს. ლინაროვი — ვიარ. ეგოროვი, კოროტკოვი. მეტოქე წყვილთა თანრიგის ფინალში ჯერჯერობით მხოლოდ მოროზოვასა და მეტრეველის დუბლი გავიდა.

სურათზე: ვაჭთა წყვილების შეხვედრის მომენტი. თამაშობენ პ. მეტრეველი, ს. ლინაროვი (რუმინეთი) და თ. კაკულია, გ. პესჩაკო (სსრ კავშირი). წინა პლანზე არიან რუმინელები. ფოტო ი. შალაშოვისა. („კომსოლოვსკაია პრავდა“).

ჩვენს ბიჭებს რესპუბლიკაში

როცა მოხდა სპორტის უყვარო

აზერბაიჯანის ნაკრებში კვლავ გამოჩნდა კორნელიუკების გვარი. ახლა რესპუბლიკის მძლეოსანთა რაზმში შევიდა ნატაშა, ქვეყნის ერთ-ერთი უძლიერესი სპორტსმენი ა. კორნელიუკის უმცროსი და. იგი ბაქოს მე-20 სკოლის X კლასის მოსწავლეა.

ალექსანდრეს და ნატაშას მამა რესპუბლიკაში კარგად ცნობილი ძალოსანია. მან თოთხმეტჯერ მოიპოვა აზერბაიჯანის ჩემპიონის სახელი. მის ანგარიშზე ასევე მატჩი რესპუბლიკური რეკორდი, რომელთაგან უკანასკნელი 18 წლის წინ იყო დამყარებული და მხოლოდ 1969 წელს მოიხსნა.

როცა ალექსანდრეს 8 წელი შეუსრულდა, მამამ დაბადების დღეს თვითნაკეთი შტანგა აჩუქა და იმედი ჰქონდა, რომ მისი ვაჟი ძალოსანი გამოვიდოდა. მაგრამ შემდეგ მან გადაწყვიტა, რომ ბიჭისთვის უფრო სასარგებლო იქნებოდა სპორტში მეცადინეობა მძლეოსნობით დაეწყო. ცნობილმა სპორტსმენმა თავისი ვაჟი სსრ კავშირის დანახურებულ მწვრთნელს ა. საფაროვს მიუყვანა და სთხოვა, ბიჭი ჯერ შეესწავლა მხედველობა და რამე გაიზრდებოდა, მე თვითონ მოველოდი.

მაგრამ ალექსანდრე ესე გაიტაცა მძლეოსნობამ, რომ ძალოსნობაში ვარჯიში აღარც მოჰგონებია. 1968 წელს მან 100 მეტრი 10,2 წამში გაიზრდინა და განახლა ქვეყნის რეკორდი გაბუკებისთვის, ამასთან, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატის ნიშნა შეასრულა. შარშან ალექსანდრე ეს შედეგი კიდევ 0,1 წამით გაუმჯობესა.

ა. ნიკოლსკი.
(აზერბაიჯანის დეპუტატი სააგენტოს კორ.).
ბაქო.

კუზაჩის 2 გოლი

ისტარსკი, 20 თებერვალი. ბიატლონში იუნიორთა მსოფლიო ჩემპიონობა მოიგო 19 წლის იუვესკელმა გ. ბურანოვმა, რომელმაც 15 კმ-ზე რბენაშიც საუკეთესო შედეგი აჩვენა და სროლაშიც ყველაზე ზუსტი იყო: მხოლოდ 1 წუთით დაჰარამდა. მისი საბოლოო შედეგია 1:05.48,8. II ადგილზე გავიდა ბ. სტატინი (შვეიცია) — 1:08.41,9 (2 საჯარიმო წუთი), III — ტ. ბიორნდელი (ნორვეგია) — 1:09.17,6 (3).

საიგდო ახალგაზრდობა

„დინამოს“ რესპუბლიკური საბჭოს პირად-გუნდურ პირველობაში თბილისელი, თელაველი, ხაშურელი, ქუთაისელი და ბათუმელი სამხრეთის მოხაზილები. მა-

რადედად იმისა, რომ თბილისის ხალიჩაზე არ გამოვიდნენ ჭილაობის ამ სახეობის უძლიერესი ოსტატები გ. ნოზიკაშვილი, ფ. მარტყოფილაშვილი, ნ. ბეინიშვილი, გ. ნინიაშვილი, ა. მარგველაძე და სხვები, ბრძოლა მაინც საინტერესო გამოდგა და რაც მთავარია, მან პერსპექტიული მოკიდავები გამოავლინა. მათ შორის განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებენ თელაველი ს. კეკელიშვილი და თბილისელი გ. გიგუშვილი.

წინაოთი კატეგორიების მიხედვით ჩემპიონები გახდნენ: გ. ალო-ნოვი (ხაშური), ზ. სახვედი, გ. ჯანაშვილი (ორივე — თბილისი), გ. ფაჩაძე (ქუთაისი), ე. გიგუშვილი, ს. ნიკარაძე, შ. გულიაშვილი (სამივე — თბილისი), ი. ელოშვილი (თელავი), ნ. ზაჟუნაშვილი (თბილისი).

ა. ფიშხალაური,
სპორტის ოსტატი.

მოსკოვის საერთო ცენტრი

როდესაც მოსკოვის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს ხელმძღვანელებმა 1970 წლის ზაფხულის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლად საბჭოთა დედაქალაქის კანდიდატურა წამოაყენეს, ისინი, ცხადია, ითვალისწინებდნენ, რომ ამ ქალაქში უკვე ამჟამად არის საერთო ცენტრის სათანადო კომპლექსი. ეს კომპლექსი საკმარისია, რომ პასუხს ახმარებდეს ჩატარდეს როგორც მაურობელობისთვის, ისე საერთო ცენტრისთვის აუცილებელი კომპლექსი.

ას-ის კორესპონდენტმა მ. ზახლავსკიმ გ. ი. ლენინის სახელობის ცენტრალური სტადიონის, დიარქტორის, მოსკოვის საბჭოს დეპუტატ მ. ბორისოვის სთხოვა ეამბნა საბჭოების დედაქალაქის უდიდეს საერთო კომპლექსზე.

ჩვენს გეგმურ საერთო კომპლექსს, — დაიწყო ბორისოვმა, — უფრო „ჯანმრთელობის ქალაქს“ ეძახის, უფრო „ქვეყნის მთავარ სტადიონს“ და უფრო სხვა სახეს. ამას შეიძლება დაეწოდებოდნენ, რომ ჩვენს სტადიონს, რომელიც დედაქალაქის თვალწარმოადგენს დასავლეთ ნაწილში, მდინარე მოსკოვის საქვეშაი განლაგებული, შეიძლება ულამაზესი არქიტექტურული ანსამბლი გეგმოდეს.

ცენტრალური სტადიონის ტერიტორია, თუ არ ჩათვლით მისადგომ გზებს და საავტომობილო სადგომებს მის მოაჯირს გარეთ, 140 ჰექტარს შეადგენს. მე ნამყოფი ვარ ტოკიოსა და მეხიკოში, მსოფლიოს სხვა დიდ ქალაქებში, მაგრამ ასეთი, საბჭოების სხვადასხვა სახეობაში შეკრებების ჩატარებისთვის ტექნიკური თვალსაზრისით ჩინებულად მოწყობილი ნაგებობებით სასუს მასივები არასდ მიხატეს.

კომპლექსში შედის დიდი საერთო ცენტრის სარბილი 103 ათასი ადგილით, მცირე საერთო ცენტრის კალათბურთისთვის, ფრენბურთისთვის და სხვა თამაშებისთვის, საერთაშორისო მოთხოვნების შესაფერისი აუზი ხუთი ათასიანით — მოკურაგეთა, წყალბურთისთვის და წყალში მსტომელთა სამეფო, საბურთის სასახლე (14 ათასი ადგილი), სკლონური საკიკრო „კრიტალი“, კომპლექსური საბავშვო საერთო ცენტრი ქალაქი, როგორც დიდი, ისე მცირე საერთო ცენტრის ჩვეთ განლაგებული დახურული მძლეოსნების მანქანა და 22 დარბაზი, სადაც საბურთის 13 სახეობაში შეიძლება ვარჯიში. მაგრამ ეს ყველაფერი როდია.

ყველაფერი აუცილებელად ექნება მზად.

საქსიონო ტერიტორია, ოლიმპიური თამაშების ორგანიზატორები, არბიტრები და მონაწილეები უნდა დაინტერესოს საკითხმა — აქეთ თუ არა ჩვენს საერთო კომპლექსის მუშაგებს დიდი საერთაშორისო შეკრებების ჩატარების გამოცდილება? ამ შეკითხვაზე ჩვენ სრული დამაჯერებლობით შეგვიძლია დავუბრუნდეთ უკუპასუხით. ძალიან ძნელია ჩამოთვალო ჩვენში ჩატარებული ყველა მსოფლიო და ევროპული ჩემპიონატი ფრენბურთისა და კრიკის, ფარკაობისა და კალათბურთის, ჭიდაობისა და საბურთის სხვა სახეობებში; ყველა საერთაშორისო შეკრება მძლეოსნობაში, ტანჯვარჯიშში, კურგაში, მძლეოსნობაში, სროლაში, ძალისხმობაში და, რასაკვირველია, ფრენბურთში. უნდა ითქვას, რომ ყველაფერი ადრევე ჩვენს საერთო ცენტრში გაიმართება ევროპის პირველობაში მადიდის ჩემპიონატი, რომელიც, სულ ცოტა, 30 ქვეყნის გუნდების მონაწილეობა მისალოდნელია.

აქვე აღვიღებელია დავუბრუნო, რომ ჩვენ დიდი გამოცდილება გვაქვს კომპლექსური შეკრებების ჩატარებაში, რომლებიც მოკლდობით თითქმის ოლიმპიადებს უტოლდებიან. ჯერ კიდევ 1957 წლის საბჭოთა კავშირში ჩატარდა ასალაზრდობისა და სტუდენტთა VI მსოფლიო ფრენბურთის გასწრისა და დახურვის კორმონიები, აგრეთვე, ფრენბურთის საერთო ცენტრი ნაწილი. ჩვენს სტადიონზე იმართება სსრ კავშირის სახლთა საბურთაობის ფინალური შეკრებები, რომლებშიც 10 ათასი საბურთაობის მთელია მონაწილეობა.

ლენინის სახელობის ცენტრალური სტადიონის მუშაგები წლებს ემსახურება მასპინძლის შესაფერისად, რომელიც ამ სტადიონზე სხვადასხვა შეკრებების სანახადა მოსულთა უკვე მასე მთლიანს ხუროს. მას გასაყენებენ სუვენირს — „მუდმივ სამეფო“ ყველა იმ შეკრებაზე დასაყრებად, რომელიც კი ჩვენს სტადიონზე გაიმართება. ხოლო თუ მოსკოვის 1976 წლის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობის ნებას დართვენ, სამეფო მფლობელი ორმაგად ზედმეტი იქნება.

ჩვენს სტადიონზე მოსული სახლი შეიძლება რამდენიმე კატეგორიად დავყოთ. პირველ და ყველაზე მრავალრიცხოვან კატეგორიას მასპინძლები წარმოადგენენ. მათზე უკვე ზეგით გეგმავდით. შემდეგ მოდის ყველა ის, ვინც აპირებს აქტიურად იგარჯიოს საბურთში, ამისთვის აქ სათანადო პირობებია შექმნილი: დიდი საბურთის უდიდესი ტრიბუნების ქვეშ განლაგებულია 14 დარბაზი, სადაც შეიძლება წერნა ტანჯვარჯიშში, კრიკში, ფარკაობაში, ჭიდაობის ყველა სახეობაში, ფრენბურთში, კალათბურთისა და მავილთა შეკრებებში. ყველა დარბაზი ისეა მოწყობილი, რომ სასეებით უპასუხებს ვარჯიშის თანამედროვე მოთხოვნებს.

მესამე კატეგორიას საერთო ფიზიკური მომზადების მონაწილეები წარმოადგენენ. ამ ჯგუფებში ყოველწლიურად შევადინეთ დაახლოებით 10 ათასი კაცი, 6-დან 60 წლის ასაკამდე. ისინი იყავნენ ჯანმრთელობის მრავალნაირი ფიზიკური ვარჯიშით, სწავლობენ ცურვას, სწავლობენ თამაშს ჩოგბურთში, კალათბურთში... დამოლო, ჩვენთან მოდის ისინი, რომელთაც სურთ აქ დასვენება, სეირნობა, სუფთა ჰაერზე ყოფნა, ბუნების მხერვა.

უნდა აღინიშნოს, რომ თუ ჩვენი სტადიონი ოლიმპიურად იქცევა, შეიძლება წინა წლების ოლიმპიურ დედაქალაქებზე უფრო გადამწვევით მასპინძლობა ტანჯვარჯიშით მოსახურების პრობლემა. უკვე ასლა სტადიონთან მივიყვანთ მეტროს ორი სადგური, ავტობუსებისა და ტროლეიბუსების მრავალი მარშრუტი, ფართო ავტობუსები, დაბოლოს, საწყლოსნო გზა მდინარე მოსკოვზე, რომელსაც რეგულარულად მოძრაობენ კატარალები და თბომავლები.

ჩვენ, რასაკვირველია, გვესმის, რომ საერთო ცენტრში მომსახურების მათხრი ზრდა მთელს მსოფლიოში მზადდის მოთხოვნებიდან წამოაყენება საერთო ცენტრის ნაგებობებისადმი, დღეს, მაგალითად, ოლიმპიურ სარბენ ბილიუს ვერ წარმოადგენ ტანჯვარჯიშის სინთეტური საფარის გარეშე. ქრონომეტრებში უნდა აღინიშნოს დრო 0,01 წამის სისუსტით და ა. შ. ბუნებრივია, რომ მოსკოვის ცენტრალური სტადიონზე გათვალისწინებულია აქეთ ეს მოთხოვნები. ჩვენთან ერთი დღითაც არ წყდება საერთო ცენტრის ნაგებობებისა და რეკონსტრუქციის პროცესი.

უკვე ამჟამად მოსკოვის სასახლეა დგას ახალი ასომბეჭდვი ელექტროტაბლო. შემდეგი საკითხია კონდიციონერების, ბეგრაუტარქტური სისტემის, ელექტროგანათების მოდერნიზაცია.

იქნება ახალი ობიექტები — ტყორცის მოედანი, მშვიდდონის მიწები, მუშაგების დახურული უნივერსალური დარბაზის პროექტი 2500-3000 მასპინძლისთვის, სადაც შესაძლებელი იქნება შეკრებების ჩატარება საბურთის კედელ 12 სასეობაში.

საბჭოთა ინჟინრებმა დამპროექტებლბთან და კონსტრუქტორებთან ერთად უნდა გადაწყვიტონ კადვე ერთი მამზიდველი, მაგრამ რთული საინჟინრო პრობლემა: ჩვენ ვსურს გვინოზიერი, მაგრამ საინჟინრო სერსით დახურულ ნაგებობად გარდაქმნათ მცირე საბურთული სარბილი და საყვარო აუზი.

მე და ჩემი კოლეგები დავსწარით ტოკიოსა და მეხიკოს ოლიმპიადებს, სადაც ბევრი საჭირო და სასარგებლო რამ ენახეთ თამაშების ორგანიზაციის მხრივ. თამაშების ორგანიზატორებმა დიდი ყურადღება გამოიჩინეს რადიო და ტელევიზორტარების, პრესისა და საინფორმაციო საგნტრების ნორმალური მუშაობისთვის. განსაკუთრებით სასარგებლოა ელექტრონული მოწყობილობები — კომპიუტერების საშუალებით შეკრებების შედეგების სწრაფი დამუშავებისა და პრესის წარმომადგენლებისთვის მათი გადაცემის გამოცდილება. მალე ჩვენც შევადგებით სტადიონზე ინფორმაციის სისტემის სრულყოფას.

ბოლოს მინდა მოვიყვანო ჩვენი სტუმრების მხოლოდ ორი შესეფლება: „თქვენი სტადიონი დიდებულია, ასეთი შესაძლებლობების მქონე საბჭოთა ათლეტები მომავალში ისეთივე წარმატებით უნდა გამოვიდნენ შეკრებებში, როგორც წარსულში.“

ლ. ბაშკინი,

ავტორიის საერთო ცენტრის მოღვაწე ქალაქ ბრიზინიდან.

ჩვენ, ამერიკელი მედაგოგები, აღფრთოვანებული ვართ ფიზიკური კულტურისა და საბურთის ამ ყოვლის-მომცველი გრანდიოზული ნაგებობით.

3. როუპარნი,

აშშ-ს განათლების ინსპექტორთა ჯგუფის სახელზე.

პ ა გ ა რ ა რ ა ი ნ დ ა ბ ი ს ბ რ ძ ო ლ ა

თბილისში დამთავრდა „ბურევესტნიკის“ ცენტრალური სამჭოს ოეზირთა პირველობა თანამედროვე ხუთბილი, ოთხბილი და სამბილი. შეკრებებში მონაწილეობდნენ რსფსრ-ს (3 გუნდი), უკრაინის, მოსკოვის, სომხეთისა და საქართველოს ნაკრები კოლექტივები.

სამბილით ასპარეზობდნენ 13-14 წლის ბიჭები. პირად ჩათვლაში გაიმარჯვა უკრაინელმა ს. რეპეტევმა, II ადგილზე გავიდა თ. ასალმენივილი (საქართველო), ხოლო III — რსფსრ-ს მეორე გუნდის წარმომადგენელი ა. ნილორინი. გუნდურ ჩათვლაში გაიმარჯვეს უკრაინელებმა, II ადგილზე გავიდნენ საქართველოს წარმომადგენლები, ხოლო III — რსფსრ-ს პირველი გუნდის წევრები.

15-16 წლის ოთხბილით ჭაბუკებში, ისევე როგორც თანამედროვე ხუთბილი, ჩემპიონობა მოიპოვა რსფსრ-ს პირველი გუნდის წარმომადგენელმა ს. სურკოვმა. მეორე იყო

ჩვენი რესპუბლიკის გუნდის წევრი ზ. ბაროიანი, III — ა. გოროდევი (რსფსრ II). გუნდური საბრისო ადგილები ასე განაწილდა: რსფსრ I, საქართველო, რსფსრ II.

17-18 წლის ჭაბუკები ხუთბილით ასპარეზობდნენ. გამარჯვებული სურკოვის შედეგია 3744 ქულა. II და III ადგილებზე გავიდნენ უკრაინელები ბ. ბირჩინკო და გ. ალბრეინი (შესაბამისად, 3408 და 3156 ქულა). გუნდურ ჩათვლაში იმარჯვეს უკრაინელებმა. II ადგილზე რსფსრ-ს მეორე გუნდი, III — რსფსრ-ს მესამე კოლექტივი.

საერთო გუნდურ ჩათვლაში ადგილები შეე განაწილდა: 1. უკრაინა — 10304 ქულა, 2. რსფსრ II — 9417, 3. საქართველო — 9236, 4. რსფსრ I — 9082, 5. მოსკოვი — 8316, 6. რსფსრ III — 7986, 7. სომხეთი — 6996.

შეკრებებზე კარგად იყო ორგანიზებული.

ბ. დოლენჯაშვილი.

ს უ რ ა თ ე: თანამედროვე ხუთბილით შეკრებების ბრძოლობები (მარცხნიდან) — ს. სურკოვი, ბ. ბირჩინკო, ე. ალბრეინი, ფოტო ავტორისა.

ფიზიკულტურაში გრუნდები

კვების მრეწველობის სამინისტრო და კვების მუშაობა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტი ბოლო ხანებში ყურადღებით ეკიდებიან კოლექტივებში ფიზიკულტურულ-სპორტული მუშაობის უკეთეს დაყენების საქმეს. კვების მრეწველობის სამინისტრომ სპეციალური ხარჯებიც გამოყოფს. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი სპორტკვიადის ჩასატარებლად, „სპარტაკის“ რესპუბლიკურმა საბჭომ მასობრივი სპორტის თავდაპირველად კოლექტივებში ჩატარა პირველობები. ფინალური ასპარეზობა კი, რომელიც თბილისში გაიმართა, მხოლოდ ბიზადი იყო.

ჩვენ ადრე ვიუწყებოდით მოკრეფეთა შეკრებების შედეგებზე. დღეს დანარჩენ სახეობებზე გვიქნება საუბარი. ფინალური ტურნირები ყველაზე მასობრივი თვისი უფალ კიდაობასა და მძლეოსნობაში გაიმართა. თბილისელმა მძლეოსნებმა პროგრამის თითქმის ყველა სახეობაში დაჯანეს მეტოქეები. სტუმართაგან მხოლოდ ერთი სულ ლ. მესხს ხედა პირველობა 400 მეტრზე მორბენალ ქალთა შეკრებაში. ქალთა შორის 100 მეტრზე რბენაში საუკეთესო შედეგი ჰქონდა ლ. ორლიზინას. სიგ-

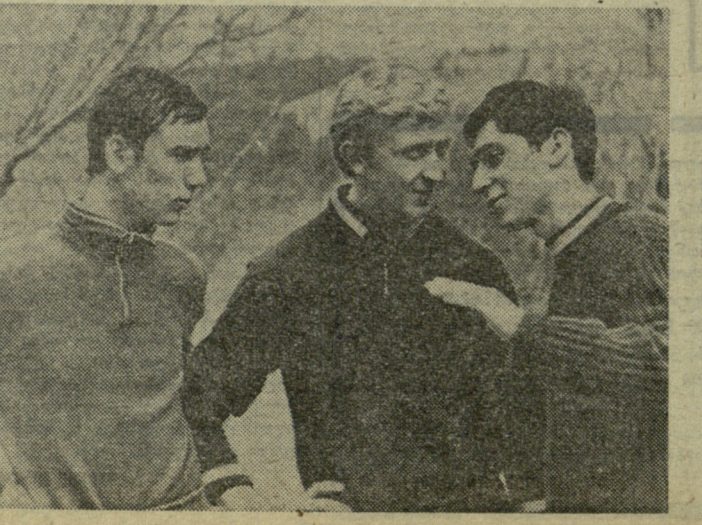
რამზე ხტობაში იმარჯვა ე. ჩოლოშვილმა, სიმაღლეზე ხტობაში — ი. ქუბაევამ, ბირთვის კერასა და ბალროს ტყორცაში — გ. კომაროვამ. საბურთის ოსტატმა გ. სტეფანოვმა მოიგო 100 და 200 მეტრზე რბენა. 400 მეტრზე რბენაში ყველაფერი აჯობა ს. ახვლედიანმა, 800 მეტრზე — ი. პაპიაშვილმა. თავისუფალ კიდაობაში სპარტაკილის ჩემპიონები გახდნენ: შ. კოტორაშვილი, ი. კიკნაძე, ნ. გულიევი, ნ. კელიშვილი, ზ. ბუზარიაშვილი, დ. ბორიაშვილი, გ. გუჩინაშვილი (ყველა — თბილისი), დ. ბერუაშვილი (ცხინვალი), ა. თავხელიძე (ქუთაისი), გ. გორგოლაძე (ბათუმი).

საფარკაო ბილიზე თბილისის, ზესტაფონის, სოხუმისა და ქუთაისის 67 სპორტსმენი გამოვიდა. თბილისელთა უპირატესობა აქაც აშკარა იყო, ოღონდ ზესტაფონელ გოგონას რ. ასკილაშვილს ხედა II საბრისო ადგილი რაბრით ფარკაობაში. ჩემპიონი გახდა ნ. ბენდიაშვილი. ვიქებში გაიმარჯვა ზ. მაჩაბემ. ხმლით ფარკაობაში უძლიერესი იყო რ. ბინიაშვილი, ღმწით ფარკაობაში — ე. ირემაშვილი.

ვილსპორტში მხოლოდ ვაჟთა პირველობა ჩატარდა. სტარტზე

გამოსვლის სურვილი სპარტაკელებს გარდა „კოლმეურნის“, „დინამიის“ და არმიის სპორტული კლუბის წარმომადგენლებმაც გაცხადეს. ამიტომაც იყო, რომ 100 კმ-ზე რბოლაში (საბოლოოდ ტრასის სიგრძე 103 კმ აღმოჩნდა) 52 სპორტსმენი ჩაება. დამატულ ბრძოლაში იმარჯვა სპარტაკელმა გ. რთველიშვილმა — 2:31.48, 25 კმ-ზე რბოლაში პირველი იყო შ. დიაუარი („სპარტაკი“) — 36.08. რთველიშვილმა III ადგილი დაიკავა — 36.13. ამ უკანასკნელს თავეის მხრივ 2 წამით აჯობა II ადგილზე გასულმა გ. მალევიანმა („დინამი“).

თ. ბაჩილაძე.

მეგობრული პატივები

ამას წინათ გორის ნ. ბარათაშვილის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის სპორტდარბაზში მოეწყო საერთაშორისო ამხანაგური შეხვედრები ადგილობრივი და მთავრობის სტუდენტ კალათბურთოლთა შორის. საინტერესო ბრძოლით აღინიშნა ქალთა გუნდების თამაში. ბეღარკალი სტუდენტების უპირატესობა ცხადი იყო და მათ გაიმარჯვეს კიდევ — 66:58.

უფრო დაძაბული გამოდგა ვაჟთა კოლექტივების შეხვედრა: უპირატესობა ხან ერთ გუნდს ჰქონდა, ხან მეორეს. მსაჯის საფინალო სისტემა აღინიშნა ანგარიში 61:61. ვინაიდან დამატებითი დრო დებულებით არ იყო გათვალისწინებული, შეხვედრა ფრედ დამთავრდა.

3. შიუპაშვილი, გორი, ონი.

საგორტსმენები
საგორტსმენები

V კდგილს დასჯერდნენ

ბაქო, 21 თებერვალი (ტელეფონით, ჩვენი სპეც. კორ.). გუშინ დაშორდა სსრ კავშირის თასის გათამაშება ფარეკობაში. შეჯიბრების ბოლო დღეს გაიმართა გუნდური პირველობა. ფარეკობის სპეციალისტები უპირატესობას ანიჭებდნენ ბელორუსიის ძლიერ კოლექტივს, რომელშიც სამი მსოფლიო ჩემპიონი (ე. ნოვიკოვა, ვ. სილიკი, ბ. ნიკანოვი) გამოდიოდა, მაგრამ მოლოდინი არ გამართლდა. ფინალში რსდსრ-ს სპორტსმენებმა ძალიან იოლად აჯობეს ბელორუსიის წარმომადგენლებს და თასიც მოიპოვეს.

III ადგილზე გაიგდო მოსკოვის გუნდი.

ქართველი მოფარეკებელი V ადგილს დასჯერდნენ.

სსრ კავშირის თასის გათამაშებაში განსაკუთრებით გამოიჩინა თავი მსოფლიოს მრავალგზის ჩემპიონმა გ. გოროხოვამ. მან ეს საპატიო ნადავლი ზედმეტად მესამედ დაიხსია.

სურათი: გ. გოროხოვა, ფოტო ფ. ალიევისა.

სურათი: გ. ნაზიმოვისა და მ. რაქიტას ორთაბრძოლა. ფოტო ფ. რაქიტასა.

რეზონანსი დადგა, ვინ და რაგონი შენაგან საქმეთა ბოი რეზონანსი რაილმასკომის ბაქოიანის მილიციის ქვეგანყოფილებაში უფროსად, არჩევიანი ბორჯომის რაიგანყოფილების სისხლის სამართლის სამმხრო განყოფილების ინსპექტორ ელგუჯა ორჯონიძეზე შეტეხდა.

რაიონის მილიციის მუშაკებიდან ბაქოიანს ორჯონიძესავით არაფერი იცნობდა. იგი ჯერ კიდევ მოწვევითაა წადგვიდან სპორტულ დადიოდა აქ — სამთოსათხილამურო სპორტში ვარჯიშობდა, მოსწავლეობდა რესპუბლიკური შეჯიბრებებში მონაწილეობდა. 1967 წელს ელგუჯამ სწრაფდასვებაში ჩემპიონობა მოიპოვა, ხოლო მას შემდეგ სხვა სახეობებშიც შეტეხდა გამოიჩინა თავი, „ზურგეცხტის“ რესპუბლიკური საბჭოს ნაკრების წევრი იყო და სწორედ სამთოსათხილამურო სპორტში გახდა პირველთაში მოსწავლე. ამასთან, იგი კარგი მძღოლსაც იყო — „ქოლმეურის“ ცენტრალური საბჭოს პირველობების პრიზიორი. ფიზკულტურის ინსტიტუტში რომ სწავლობდა, ორჯონიძემ მთელი ის მხარე ბორჯომიდან ტაბაჭურამდე თბილისურებით შემოიარა. ერთი სიტყვით, კარგად იცნობდა მომავალ საუბრებზედგელოს.

თბილისის უნივერსიტეტის იურადიული ფაკულტეტი რომ დაშორდა, ე. ორჯონიძემ ბორჯომში დაიწყო სამსახური. წესრიგის ახალგაზრდა დამცველს ორივე წლის წინ მეტად საპასუხისმგებლო უბანი ჩააბარეს. ბაქოიანში ზამთრობით სათილამურო სპორტის ათასობით მოყვარული ჩამოდნენ. დამსვენებლები არც ზაფხულში იყვნენ. ყოველწლიურად მატულობს ბაჭების, სასტუმროების ქსელი, დაბადი დიდია. ლიბანში, ბატარა ცემში, მობარში, გუჯარეთში, ტაბაჭურში და ბევრ სხვა სოფელში წესრიგის დაცვისთვის ზრუნვა პატარა საქმე როდია. განსაკუთრებული ყურადღება სჭირდება ქცა-ნარინის სამოვრებს, სადაც ზაფხულში ბრძოლის რესპუბლიკის რაიონების 100 ათასამდე სული ცხვარი აშავებ.

— როგორ დაიწყო? — ვითებ ქვეგანყოფილების უფროსს, რომელიც, როგორც იქნა, კონტაგორაზე დავიტყვე. მორიგი შემოვიღისათბილამურებით აქ ამოსულიყო: ბუნების საქმიანობას ამოწმებდა, მილიციელებსა და სახალხო რაზმელებს დავალებას აძლევდა.

— სამოქმედო ზონის უფრო დეტალური შესწავლით, პუნქტების რაციონალურად განაწილებით, საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის საკითხებზე მოსახლეობაში საუბრებით და, რაც მთავარია, სახალხო რაზმელებთან მუშაობის გაძლიერებით. საქმეში ჩაებათ ადგილობრივი სპორტსმენები და ვეტერანები, ტრამპლინიდან სტომაში სსრ კავშირის ორგზის ჩემპიონი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი, ტურბაზის დირექტორი კ. წაქამე, სპეციალურ სკოლაში სსრ კავშირის ექს-ჩემპიონი, სპორტის ოსტატი, „დინამოს“ ბაზის დირექტორი ი. ჭანგაშვილი, ახალგაზრდობის საერთაშორისო ბანაის თანამშრომლები, სპორტის ოსტატი სამთოსათხილამურო სპორტში ო. ხვედელიძე, მთამსვლელობის ოსტატი ო. ბერძენი და სხვები. მილიციაშიც აქტიური, გაბედული ჯაღი შემოვიკრიბეთ. და

გისახებოდა, მაგალითად, მილიციის ლეიტენანტ ო. გელაშვილს, რომელიც ამას წინათ ქვეგანყოფილების ინსპექტორად დავაწინაურებთ, რიგითი მილიციელებს შ. ბარბარის, ა. საბანოს, ზ. ლაბაძეს, ლ. გაჩეჩილაძეს, მ. თამიანს...

საგანმანათლებლო წესრიგის დარღვევის შემთხვევებში. ამაში დიდი როლი ქვეგანყოფილების სატერულ კედლის გაზეთის „შოლტაქ“ შეუსრულებია, რომ ბოლო ორი წლის მანძილზე უბედური შემთხვევა არ ყოფილა.

— მაგრამ დასამალი როდია, რომ ბაქოიანის სასადილოებში სპორტის სანმელების აკრძალვის, ან შემცირებული რაოდენობით გაყიდვისთვის რატომაც აღარ ზრუნავდნენ, თუმცა მუდამ ღვინო და არაფერი იცნობდა.

ამას წინათ კ. წაქამე დაბინ ცენტრში „პოპედის“ მარკის მანქანა გრუ 74-88 შეინიშნა. თბილისის თეატრალური ინსტიტუტის მეორეკურსელი, 1946 წელს დაბადებული ლეილა მიხეილის ასული ბათიაშვილი, ამავე ინსტიტუტის მესამეკურსელი, 1947 წელს დაბადებული ცირა გრიგოლის ასული აბზიანიძე, პუშკინის სახელობის პედაგოგიკური სტუდენტის მარიანა ივანეს ასული შეჩივრეს და ვინმე თამარ სერგოვას ასული ჩოგიაშვილი (ფაფა-ფაფე) და ვინმე მცხოვრებში ფრთხილ ჩამომსხდარიყვნენ და უდავოდ იქცეოდნენ. წაქამე მათ წესრიგისკენ მოუწოდა, მაგრამ ეს სასაცილოდაც არ ყოფილა. მერე კი, როცა ყველა მილიციაში ამოყო თავი, ცრემლები მოიშველიეს, მაგრამ გვიანდა იყო.

ზარმან წაქამე ვინმე ყურაშვილს, რომელმაც ტურბაზაში დეზორში ატეხა და შემდეგ დირექტორზე გაიწია, სწრაფი ბერბით ორლებული წაართხა.

თბილისის უნივერსიტეტის სტუდენტმა რ. ხვისტაძამ, რომელიც უნივერსიტეტის გუნდს სასპარეზოდ ჩამოყვდა, მთვრალმა იხუროგანა — ბოთლით თავი გაუტეხა უცნობებს და შეეცადა გაქცეულიყო, მაგრამ მის კვალს მიაგნეს და 2 წლით პატიმრობა მიუსაჯეს.

წლეულს, მოსწავლეთა ზამთრის არდადეგების პერიოდში კომპაგში რულ-გამაქანსალებელ ბანკში იხუროგანეს თბილისელებმა — ვაჟა-ფშაველას პროსპექტზე, VI კვარტალის 25-ე კორპუსში მცხოვრებმა, 17 წლის არუთინ სიმონის ძე დავითაშვილმა და 18 წლის მინი გორ ნიკოლოზის ძე ფარაჩიანმა, რომელიც მანამდე ქ. № 16-ში ცხოვრობდა.

მილიციის ქვეგანყოფილებაში გვარდნის ჩათვლის წინადაც, რომელიც ადამსტურებს, რომ გურამ გრიგოლის ძე კანდელაკი საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტში 1960 წლიდან (I) სწავლობს. იგი ბაქოიანში დაუსწრებელი სწავლების სტუდენტებისთვის მოწყობილ შეკრებაზე იყო ჩამოსული, დათვრა, ბაზა-პანსიონატ „სპორტის“ მზარეული ბ. კახელი უმიზეზოდ სცემა და მიიშალა.

საშურელმა გაგი გოდერძის ძე ტაბატაძემ ტურბაზაში კ. წაქამის არუთინით ცომა უკვე ჩეხოსლოვაკიაში იყო, მსოფლიო პირველობაში სასპარეზოდ ისარგებლა, ამხანაგთან ერთად დებოში ატეხა, შესასვლელში მინები ჩამსხვარია, მილიციელ ა. ნაბიევის თავისი დაკავებული ამხანაგი, თუ შეიძლება ითქვას, ხელიდან გააგდებინა, მაგრამ საკუთარ თავს ვეღარ უშველა.

თბილისის უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტის მეორეკურსელმა გიორგი მიხეილის ძე თარხნიშვილმა (იგი ცხოვრობს ლენინის ქ. № 49-ში), რევუა არხინის ძე ბუთხუშმა (მოსკოვის პრ., II კვარტალი, II კორპუსი, ბინა 7), საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მეორეკურსელმა ბადრი ავთანდილის ძე მანჯალაძემ (უღიანოვის ქ. № 2), თბილისის ავტოსატრანსპორტო საექსპლოატაციო კონტორის მუშა მერაბ ვასილის ძე ბაქრაძემ (რიონისის ქ. № 57) და სხვებმა ერთმანეთი ბაქოიანში გაიცნეს, თოვლში ცივებითა და თბილამურებით სრიალს, გუნდაობას, სუფთა ჰაერზე სიერნობას ლოთობა ამჯობინეს, შემდეგ მარბილში მოკალათდნენ, იქვე ვერ მოსვენეს და წაეჩხუბნენ სპორტის ოსტატობის კანდიდატს, ინჟინერ ო. გოციჩიძეს, რომელსაც თოვლზე მანქანა მოუწოდებდა და მარბილს გზა გადმოჰქადა. მოხმარების მაგიერ ეს თავგასული ახალგაზრდები მათს „შეურაცხყოფელს“ დაესივნენ და მილიცია რომ არა, ვინ იცის გოციჩიძეს რა ბედი ეწეოდა.

სერგო მიხეილის ძე ცხვარაძე ტურბაზაში ბილიარდის თამაშის დროს ვინმე სიფუას წაეკიდა, იქაურობა ვინებით აიკლო, ხოლო როცა წესრიგისკენ მოუწოდეს, კუკის დამრიგებლების გალაზვა მოინდომა. ამასაც არ დასჯერდა, მილიციის ქვეგანყოფილებაში დაკითხვისას იცრუა, თითქმის ქუთა-

ისელია და იქ მუშაობს, სინამდვილეში კი დადგინდა, რომ თბილისში, ედგოშვილის ქ. № 49-ში ცხოვრობს.

— წესრიგის დარღვევისა და ხულოგონობის არც ერთი ფაქტი არ დარჩენილა უყურადღებოდ, ყველა დამნაშავე დაისჯა — ზოგი პასუხისმგებლობა მივეცი, ზოგის შესახებ მათს მშობლებს, ინსტიტუტს, დაწესებულებას ვაცნობეთ, — დამთავრა ორჯონიძემ.

ბაქოიანი სამიციტო და ლოთების მკლავის სასინჯი „მოლოდინი“ კი არა, მოთხილამურების, სპორტსმენების მუხლის სიმტკიცის, გამბედაობის, ნებისყოფის ასპარეზი, აქტიური დასვენების კერაა და წესრიგის სადარჯლო მყოფნი ნებას არაფის მისცემენ მუდგობა დაურღვიონ მშრომელებს, სპორტსმენებს, მოსწავლეებს, სტუდენტებს, რომლებიც აქ დასასვენებლად თუ სასპარეზოდ ჩამოდიან.

ბაქოიანი საქვერიო მნიშვნელობის ბაზა და აგარკია, სადაც ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან ყოველწლიურად ათასობით ტურისტი და მოთხილამურე ჩამოდის. ჩვენი ვალია, სტუმრებს მუდამ ღირსეული მასპინძლობა გავუწიოთ. ლოთობითა და ხულოგონობით ნუ შეგზავლავთ საქართველოს ამ თეთრი მარგალიტის სილამაზეს და ჭანსად მარს, რომელიც ყველა სტუმარს აქ მეორედ ამოსვლას მოანატრებს.

ო. გელაშვილი.
(ჩვენი სპეც. კორ.)

ბაქოიანი.

სურათი: ე. ორჯონიძე (მარცხნივ) კონტაგორაზე დავალებას აძლევს მილიციელ ა. საბანოსა და სახალხო რაზმელს, სპორტის ოსტატ ი. ჭანგაშვილს (მარჯვნივ).

ფოტო ავტორისა.

რედაქციის მაღლობა

რედაქციამ მიიღო ამონაწერი თბილისის უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის თურქოლოგიის კათედრის ერთ-ერთი სხდომის ოქმიდან:

„ჩვენს პრესაში ხშირად იხსენიება ზოგიერთი თურქულენოვანი რესპუბლიკის სპორტული კლუბების და ფეხბურთის სათანადო გუნდების სახელწოდებანი. მაგალითად, „აიარატი“ ან „აიარატი“, „პაბტაკო-რი“, „ნეფტჩი“. ეს სახელწოდებანი რუსულიდანაა გადმოტანილი და გათვალისწინებული არ არის ყაზახური, უზბეკური და აზერბაიჯანული ენების და ქართული ენის ბგერითი შესაძლებლობები. ამ სიტყვთა სწორი დაწერილობა: „აიარატი“, „უზბაქიარი“ და „ნეფთჩი“.

სასურველი იქნება, თუ თქვენი გაზეთი გათვალისწინებს აღნიშნულ მდგომარეობას.“

რედაქცია დიდ მაღლობას უხდის ზემოხსენებული კათედრის მუშაკებს და ამიერიდან ამ შენიშვნებს გათვალისწინებს. ამას გარდა, ყოველ სათანადო დაწესებულებას, ინსტიტუტსა თუ ორგანიზაციას, რომელშიც ჩვენს გაზეთში რაიმე უზუსტობას შეინიშნავენ, გთხოვთ შეგეტყუებინონ თავიანთი აზრი, რათა შეცდომა დროულად გამოსწორდეს.

გოგალთა უპირატესობით

მამხრეთ ოსეთის დედაქალაქის ახალი სპორტული დარბაზი ამას წინათ სამბისტებს მასპინძლობდა — აქ გათამაშდა „განთიადის“ ცენტრალური საბჭოს პირად-გუნდური პირველობა. საზოგადოების ჩემპიონთა ტიტულებს ერთმანეთს ეცილებოდა თბილისის, ბათუმის, ცხინვალის, გორის, რუსთავის, კასპის, სიღნაღისა და ხაშურის 80-მდე სპორტსმენი.

წარმატებით იასპარეზეს გორის ბამბულის კომბინატის მოჭიდავეებმა, რომლებმაც დაისაყუტრეს კიდეც I ადგილი. საერთო გუნდურ ჩათვლაში თბილისელი და

რუსთაველი სამბისტები II და III ადგილებზე არიან.

წონითი კატეგორიების მიხედვით „განთიადის“ ჩემპიონები გახდნენ: შ. მელაძე (გორი), გ. ფარაღაშვილი (თბილისი), ტ. ავლოზაშვილი (რუსთავი), გ. გოგირძე (ბათუმი), ა. ხეთეივი (გორი), თ. გაგარდაშვილი, ნ. ბორგუაშვილი (ორივე — თბილისი), ი. მამედოვი, ო. შაშვიაშვილი (ორივე — რუსთავი) და ს. გოგინაშვილი (გორი).

3. მელაშვილი, (ჩვენი კორ.)

ცხინვალი.

საქართველოს
საგორტსმენები

კახიკი
„განთიადის“ რაისაბჭოს მო-

როსტაშვირი
რაიონის მოსწავლე მოჭიდავე-რაიკა პირად-გუნდურ პირველობაში 14 საშუალო და 9 რვაწლიანმა სკოლამ მიიღო მონაწილეობა. პირად ჩათვლაში გაიმარჯვეს: ჰაბუტა შორის —

თ. ვაჩიშვილმა (კონხარი), გოგინაშვილი — ნ. რამიშვილმა (შუა სურები). გუნდურ ჩათვლაში ჩემპიონი გახდა ხიდის-თავის საშუალო სკოლა. მწლიანი სკოლების მოჭიდავეთა შეჯიბრებაში იმარჯვეს: გუნ-

დურ ჩათვლაში — ფარცხმის სკოლა, პირადში — ჰაბუტაშვილი. ლომთათიძემ (ბუქნარი) და გოგინა დ. მახარაძემ (იახუ-ლი).

დ. გურგენიძე,
კონხარის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

გაიზანით : თქამ ხალხათის საღი მადიანად

ფეხბურთელთა IX მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალური თამაშების საფეხურისთვის ბრძოლა ერთ-ერთმა პირველმა დაიწყო ბელგიის ნაკრებმა. 1968 წლის შემოდგომის დღეებში ბელგიელთა სეზონდარული — 47 წლის რამონდ გუტალის ალბათ არც ფიქრობდა, რომ მისი ფეხბურთელები ყველაზე დიდ სენსაციას შემოვთავაზებდნენ — მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალისთვის გასდგომდნენ. კენჭისყრისას ბელგიელებს ბედი აშკარად არ სწყალობდა. ისინი შესაძრევედ იყვნენ ვიკი-ჩემპიონების თანხაზე დაბალია და კონტინენტის თასის მფლობელებთან — ესპანელებთან მოხვდნენ. შესარჩევი ტურნირის საბატარო მატჩში ბელგიის ნაკრებმა გაჭირვებით დაამარცხა ფინეთის გუნდი მესამე 2:1. მაგრამ 1968 წლის 16 თებერვლის ბრიუსელში წითელმა ჯაღოქრებმა, როგორც დიდი ხანია უწოდებდნენ ბელგიელებს მათი წითელი ფორმისა და ყველაზე ძლიერ მეტოქეებთან თამაშის დროსაც, ეს სრულიად მოულოდნელი შედეგების გამო, თითქმის შეუძლებელი შედეგად დაამარცხეს იუგოსლავიის გუნდი — 3:0. ცოტა მოგვიანებით „ჯაღოქრებმა“ თითქმის 3 ქულა წაართვეს ესპანელებს (1:1 და 2:1), რომლებმაც თავის მხრივ ასეთმა შედეგს მიადწინეს იუგოსლავიის ნაკრებთან გამართულ ორ მატჩში (0:0 და 2:1).

15 წლის შემდეგ ბელგიის ნაკრები ასე აღმოჩნდა კვლავ მსოფლიო პირველობის ფინალისათვის რიცხვში.

— მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალის წინასწარი მატჩების კალენდარი ჩვენი გუნდისთვის იდუალებად აღმოჩნდა, — თქვა კენჭისყრის შემდეგ, რომელიც 10 იანვარს ჩატარდა მსოფლიო, ბელგიის ეროვნული ლიგის პრემიერ-ლიგაში და ამ ქვეყნის ნაკრების მზადებისთვის პასუხისმგებელმა რ. ოსტერმ. — სასტარტო მატჩი „აქტივის“ სტადიონზე ერთმანეთს შეხვედრებმა ჩვენს ორ მთავარ მეტოქეს — სსრ კავშირისა და მექსიკის ფეხბურთელებს. ბელგიელებს კი შეუძლიათ იმედოვნონ, რომ ტურნირის 3 ივნისის საკვადადორის დამარცხებით დაიწყებენ. ამიტომ მე იმდენად ჯგუფის შემადგენლობა არ მაღელვებს, რამდენადაც მექსიკოში გუნდების დაბინავების საქმე.

მართლაც, ბელგიელებს დიდი მღელვარება შეხვდა, სანამ მსოფლიო ჩემპიონატის საორგანიზაციო კომიტეტისგან მიიღებდნენ განცხადებას მექსიკის გარეუბანში თავისი მოთამაშეების მოხერხებულად დაბინავების შესახებ. საქმე იქამდე მივიდა, რომ ბელგიამ მექსიკაში ოფიციალური ნოტა გაგზავნა: „თუ მოხერხებულ სასტუმროში არ შევინახავთ ადგილებს, ჩვენი ფეხბურთელები ჩემპიონატში არ გამოვლენ“. მაგრამ ბოლოს, რა თქმა უნდა, ყველაფერი მშვიდობიანად მოგვარდა.

... საფეხბურთო ცივი-ცხელმა პატარა ბელგიამ ინგლისიდან ჯერ კიდევ გასული საუკუნის მიწურულს გავრცელდა. იგი ამ ქვეყანაში, როგორც ბევრ სხვა სახელმწიფოში, ინგლისელმა მფლობელებმა შეიტანეს. უკვე 1895 წლის ბელგიელმა შეიქმნა ფეხბურთის ეროვნული ფედერაცია. 9 წლის შემდეგ კი იგი ევროპის ქვეყნებიდან ერთ-ერთი პირველი მიიღეს ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაციამ. 1904 წლის 1 მაისს ბრიუსელში მიმდინარე მასპინძლებმა თავიანთი პირველი მატჩი გამართეს ნაკრები გუნდების დონეზე — საფრანგეთის ფეხბურთელებთან (3:3), რომლებიც იმ დროს საერთაშორისო ფედერაციის წევრები ჯერ კიდევ არ იყვნენ.

ბელგიელები მონაწილეობდნენ მსოფლიო ჩემპიონატების ფინალურ თამაშებში 1930, 1934 და 1938 წლებში, მაგრამ წინასწარ ტურნირებში ისინი მუდამ მარცხდებოდნენ. ყველაზე სუსტად შორის მოხვდნენ ბელგიელები 1950 წლის მსოფლიო ჩემპიონატში. იქნებოდა შთაბეჭდილება, რომ ბელგიის ნაკრები სამუდამოდ ასე დარჩებოდა მეორეხარისხოვანი გუნდების რიცხვში. მაგრამ ბოლო 3 წელიწადი ისინი დაწინაურდნენ — ნაკრები გუნდების დონეზე გამართულ 18 მატჩში 10 გამარჯვება მოიპოვეს. გუტალის, რომელიც ფედერაციასთან დადებული ხელშეკრულების თანახმად ნაკრებს 1974 წლამდე უხელმძღვანელებს, დიდი დახმარება გაუწია საქმიანობა კონტაქტებში ბელგიის ორ წამყვან კლუბთან — „სტანდარდთან“ და „ანდერლექტთან“, რომლებიც მრავალი წელია ერთმანეთს „უთმობენ“ ქვეყნის ჩემპიონის ტიტულს. ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასისა და თასების მფლობელთა თასის გათამაშებებში ეს ორი გუნდი ხშირად გვთავაზობს სურპრიზს. ჩემპიონთა თასის ასლანდელ გათამაშებაშიც „სტანდარდმა“ მრავალფინალში დაამარცხა პარიზის ექვსეზრის მფლობელი — მადრიდის „რეალი“. სწორედ „სტანდარდისა“ და „ანდერლექტის“ დახმარებით გაუკავა გუტალსმა გზა მექსიკისკენ თავისი ქვეყნის ნაკრებს. შესარჩევი თამაშების ქვესტაში მან 20 მოთამაშის სახელი შეიტანა. მათგან 15 სწორედ ზეზოსენებელი ორი კლუბის წევრი იყო.

მწევრთვებს უნდა გავუგოთ. ნაკრების დაცვას იგი „სტანდარდის“ მთავარ მეტოქეებს ანდროს, ხოლო მეტოქეს — „ანდერლექტის“ ფეხბურთელებს. წლებულს თებერვლის პირველ კვირას

სტანდარდმა, რომელიც ახლა ბელგიის ჩემპიონატში ლიდრობს, დაამარცხა „ანდერლექტი“ — 2:0. დაცვა თავდასხმეზე ძლიერი აღმოჩნდა. დაცვაში ჩინებულად თამაშობდნენ „სტანდარდის“ ფეხბურთელები დევალი, ფეკი და ტისენი. სხვათა შორის, ტისენი ექვსივე შესარჩევი მატჩში გამოდიოდა. გამარჯვებულთა კარს საიმედოდ იცავდა ახალგაზრდა მეჯარე პიო.

რამდენიმე ძნელი ბურთი აიღო „ანდერლექტისა“ და ნაკრების მეჯარე ტრაპანიუმ, რომელიც სულ ახლახან დაბრუნდა მწყობრივ მძიმე ტრავმის შემდეგ. ყველაზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა „სტანდარდისა“ და ნაკრების მოთამაშე, ნასეგარმეცელმა ვან მურმა — ნამდვილმა ფეხბურთის დი-რიჯორმა.

უფერულად გამოიყურებოდა „ანდერლექტისა“ და ბელგიის ნაკრების თავდასხმის ძირითადი დამკვერელი სამეული — დევიდსონი, ვან პიმსტი და პიო. ფეხბურთის მიმომხილველები და სპეციალისტები ახლა მკაცრად აკრიტიკებენ „ანდერლექტისა“ და ნაკრების კაპიტანს ვან პიმსტს, ასევე დევიდსონს, რომელმაც მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩებში ბურთი გაიტანა (ინგლისის ფეხბურთის მესვერეები დიდი თანხის გადახდას აპირებდნენ, თუ ეს წყვილი დიდი ბრიტანეთის წამყვან კლუბებში გადავიდოდა).

შესანიშნავ ფორმაში „სტანდარდის“ მარჯვენა გარეხარბი და ბელგიის ნაკრების ვიტერანი ზემელინი, რომელიც ვან მურთან ერთად აწყობდა მძლავრ გარღვევებს მარჯვენა ფლანგზე და ცენტრში.

წინასწარ ჯგუფში ჩვენი მთავარი მეტოქე სსრ კავშირის ნაკრები იქნება, მაგრამ ამ გუნდის თამაშს ბელგიაში კარგად იცნობენ. — განაცხადა ამ ქვეყნის ფედერაციის პრეზიდენტმა ლ. ვუტერმა. — იგი მძლავრია, მაგრამ სიურპრიზებს იშვიათად გვთავაზობს. მსოფლიო ჩემპიონატის მასპინძლებთან — მექსიკელებთან მატჩში პირველ ყოვლისა „აქტივის“ სტადიონის ატ-

რ ა ი მ ე ლ ნ დ გ უ ტ ა ლ ს ი და მ ი ს ი „ჯ ა დ ლ ქ რ ბ ი“

„სტანდარდმა“, რომელიც ახლა ბელგიის ჩემპიონატში ლიდრობს, დაამარცხა „ანდერლექტი“ — 2:0. დაცვა თავდასხმეზე ძლიერი აღმოჩნდა. დაცვაში ჩინებულად თამაშობდნენ „სტანდარდის“ ფეხბურთელები დევალი, ფეკი და ტისენი. სხვათა შორის, ტისენი ექვსივე შესარჩევი მატჩში გამოდიოდა. გამარჯვებულთა კარს საიმედოდ იცავდა ახალგაზრდა მეჯარე პიო.

რამდენიმე ძნელი ბურთი აიღო „ანდერლექტისა“ და ნაკრების მეჯარე ტრაპანიუმ, რომელიც სულ ახლახან დაბრუნდა მწყობრივ მძიმე ტრავმის შემდეგ. ყველაზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა „სტანდარდისა“ და ნაკრების მოთამაშე, ნასეგარმეცელმა ვან მურმა — ნამდვილმა ფეხბურთის დი-რიჯორმა.

უფერულად გამოიყურებოდა „ანდერლექტისა“ და ბელგიის ნაკრების თავდასხმის ძირითადი დამკვერელი სამეული — დევიდსონი, ვან პიმსტი და პიო. ფეხბურთის მიმომხილველები და სპეციალისტები ახლა მკაცრად აკრიტიკებენ „ანდერლექტისა“ და ნაკრების კაპიტანს ვან პიმსტს, ასევე დევიდსონს, რომელმაც მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩებში ბურთი გაიტანა (ინგლისის ფეხბურთის მესვერეები დიდი თანხის გადახდას აპირებდნენ, თუ ეს წყვილი დიდი ბრიტანეთის წამყვან კლუბებში გადავიდოდა).

შესანიშნავ ფორმაში „სტანდარდის“ მარჯვენა გარეხარბი და ბელგიის ნაკრების ვიტერანი ზემელინი, რომელიც ვან მურთან ერთად აწყობდა მძლავრ გარღვევებს მარჯვენა ფლანგზე და ცენტრში.

წინასწარ ჯგუფში ჩვენი მთავარი მეტოქე სსრ კავშირის ნაკრები იქნება, მაგრამ ამ გუნდის თამაშს ბელგიაში კარგად იცნობენ. — განაცხადა ამ ქვეყნის ფედერაციის პრეზიდენტმა ლ. ვუტერმა. — იგი მძლავრია, მაგრამ სიურპრიზებს იშვიათად გვთავაზობს. მსოფლიო ჩემპიონატის მასპინძლებთან — მექსიკელებთან მატჩში პირველ ყოვლისა „აქტივის“ სტადიონის ატ-

მოსფეროსი უნდა გვემსოდეს. ფეიქრობთ, რომ მსოფლიო პირველობის დაწყებამდე ჩვენ მას უფრო ახლოს გავიცნობით.

თავის 345-ე მატჩს ბელგიის ნაკრები, რომელსაც აქტივში 120 მოგება, 63 ფრე და 161 წაგება აქვს, 25 თებერვალს შინ ჩატარებს მსოფლიო ჩემპიონატთან — ინგლისელებთან. ამ მატჩზე ერთ-ერთმა პირველებმა შეუვგეთეს ბილეთები მექსიკის, სსრ კავშირისა და საკვადადორის ნაკრები გუნდების მწვერვლებზე. ეს გასაგებია. მათ სურთ ახლოს გაეცნონ გუნდს, რომელმაც დაარღვია ნათელი წარმოდგენა ევროპული ფეხბურთის რანგთა ტაბელზე. ამჯერად ბელგიელები მსოფლიო ჩემპიონთა წინაშე სულ სხვაგვარად წარსდგებიან: მინდორზე ისინი პირველად გამოვლენ თეთრ მაისურებსა და ტრუსებს. ეს გადაწყვეტილება ფედერაციამ ამას წინათ მიიღო.

... მეხეკოს სტარტებამდე დიდი დრო აღარ დარჩა...

ბ. პაჩალოვი.
(საქელის კორ.)

მოკლე ცნობები ბელგიის ნაკრების წამყვან მოთამაშეებზე.

მეპარამი: უან ტრაპანიე („ანდერლექტი“). 28 წლისა (სიმალე — 177 სმ, წონა — 67 კგ). ათჯერ გამოდიოდა ნაკრების შემადგენლობაში. მთავრე მსოფლიო ომის შემდეგ თითხმეტჯერ მოიპოვა ბელგიის ჩემპიონის წოდება.

კრისტია პიო („სტანდარდი“, ლიევი). 22 წლისა (185-85). ორჯერ გამოდიოდა ნაკრებში.

მეცვალა: უილენი ეილენი („ანდერლექტი“). 28 წლისა (168-68). 46-ჯერ იცავდა ნაკრების ღირსებას. სწრაფი და მოქნილი მოთამაშე. უყვარს სწრაფი გარღვევები მარჯვენა ფლანგზე.

ლეონ ჟეკი („სტანდარდი“). 23 წლისა (182-85). ექვსჯერ გამოდიოდა ნაკრებში.

უა ტისენი („სტანდარდი“). 24 წლისა (178-78). ორჯერ გამოდიოდა ნაკრებში.

ნიკო დევალი („სტანდარდი“). 24 წლისა (178-79). ორჯერ გამოდიოდა ნაკრებში.

უან კორნელი („ანდერლექტი“). 28 წლისა (177-73). ორმოცჯერ იცავდა ნაკრების სახელს. ჯერ თავდასხმაში თამაშობდა, შემდეგ კი ნახევარდაცვაში.

ნასეგარმეცელა: ეილენი ვან მური („სტანდარდი“). 25 წლისა (168-68). თითხმეტჯერ თამაშობდა ნაკრებში. ფეხბურთის მიმომხილველებმა ამას წინათ მას მიაცილეს პარიზი „ოქროს ბუცი“, როგორც ბელგიის საუკეთესო ფეხბურთელი 1969 წელს.

უა დოკი („რესინგი“). 28 წლისა (175-78). ტრაპანე იცავდა ნაკრების ღირსებას.

ილილო პოლენისი („სინტ-ტრედიენი“). 27 წლისა (175-76). ტრაპანე თამაშობდა ნაკრებში.

თავდასხმა: პოლ ვან პიმსტი („ანდერლექტი“). 26 წლისა (177-80). 52-ჯერ გამოდიოდა ნაკრებში. კლუბისა და ეროვნული ნაკრების კაპიტანი. ევროპის ერთ-ერთი უძლიერესი მოთამაშე.

ვილფრიდ პიუი („ანდერლექტი“). 27 წლისა (170-66). ორმოცჯერ გამოდიოდა ნაკრებში.

იოან დევიდსონი („ანდერლექტი“). 25 წლისა (176-82). ცამეტჯერ დაიცვა ნაკრების სახელი. ძალისმიერი სტილის ცენტრალური თავდასხმელი. ნაკრების შემადგენლობაში თამაშის პერიოდში გაიტანა 11 ბურთი.

ლეონ ზემელინი („სტანდარდი“). 30 წლისა (166-69). თითხმეტჯერ თამაშობდა ნაკრებში.

რაულ ლამბერი („ბრიუგე“). 25 წლისა (175-79). თითხმეტჯერ გამოდიოდა ნაკრებში.

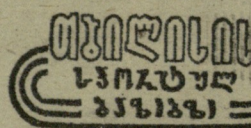
ჯონი ტიო („ბრიუგე“). 25 წლისა (175-75). თითხმეტჯერ იცავდა ნაკრების სახელს.

იან ვერმენი („ბევერსპოტი“). 25 წლისა (172-69). ტრაპანე იცავდა ნაკრების ღირსებას.

უორტ ბერტონი („შარლე-რუა“). 26 წლისა (160-65). ნაკრების დებიუტანტი.

ს უ რ ა თ ე: ვან პიმსტი ლონდონის მსოფლიო ჩემპიონატის დღეებში იღებს ერთ-ერთი გუნდის ვარჯიშს.

რედაქტორი მ. პაპაბაძე.

პარიზი. სპორტის სასახლე. 22-23 თებერვალი. პროფკავშირთა საკავშირო პირველობის ზონალური შეჯიბრება (მონაწილეობენ აზერბაიჯანის, მოლდოვეთის, სომხეთისა და საქართველოს პროფკავშირთა უძლიერესი მოკრევეები). დასაწყისი 19 ს.

მალიონოვა. იმპერატორი. დღეს: თბილისის საგზაო-ფეხბურთო პირველობა „კრისში“. მონაწილეობენ საფარმოთა კოლექტივების, უმაღლესი სასწავლებლების, ტექნიკუმებისა და მძღოლსობის სპეციალიზებული სკოლების გუნდები. დასაწყისი 11 ს.